

Statistikbeskrivning: Landskapsspecifik statistik över utrikeshandeln med varor (2013-2014)

Metoden för landskapsspecifika statistiken över utrikeshandeln har förändrats från och med statistikåret 2013. Detta medför att uppgifterna inte är fullt jämförbara med uppgifterna för tidigare år. Denna statistik grundade sig fram till år 2012 på uppgifter för de företag vars värde på exporten eller importen av varor

- a) överskred 12 000 euro om året och var fördelad på minst två månader, eller
- b) överskred 120 000 euro om året.

Från och med år 2013 omfattar statistiken alla företags utrikeshandel med varor utan värdegräns, och företagets adress bestäms även i externhandeln i första hand utifrån företagets driftställe.

Den landskapsspecifika statistiken över utrikeshandeln med varor grundar sig på sådana uppgifter om värdet på exporten och importen som lämnats in av företag som bedriver utrikeshandel. Förutom industrisektorn omfattar statistiken alla övriga näringsgrenar, såsom parti-, minut- och bilhandeln, gruv- och byggnadsverksamhet, företag som återexporterar varor samt den handel med varor som bedrivits av företag inom servicesektorn. Utrikeshandeln med tjänster ingår inte i denna statistik.

Statistiken beskriver handeln med varor över statens gränser enligt det landskap till vilket företaget har riktat sin Intrastatdeklaration för export eller import eller sin tulldeklaration. Samma företag kan ha flera driftställen i Finland, och dessa rapporteras till Tullen förutom med företagets FO-nummer även med en kod för verksamhetsställe. En del storföretag har centraliserad deklarering och då finns det inga uppgifter om driftställe angivna i Intrastat- eller tulldeklarationerna. För dessa storföretag har fördelningen enligt verksamhetsställe därför uppskattats vid Tullen utifrån tidigare års deklarationer enligt verksamhetsställe.

Uppgifterna om internhandeln, dvs. handeln EU-medlemsländerna emellan, insamlas via Intrastat-systemet från uppgiftsskyldiga aktörer. I systemet ingår endast företag som överstiger det årligen fastställda tröskelvärdet för import och/eller export. De enda tillgängliga uppgifterna om den EU-interna handeln som förs av företag som inte ingår i Intrastat-systemet är de uppgifter som ingår i deklarationerna som via mervärdesskattesystemet lämnas till skattemyndigheten. Tillgängligt mervärdesskattematerial är totalvärdet på gemenskapsinterna förvärv och försäljningar. Eftersom mervärdesskattematerialet inte innehåller utrikeshandelns landsuppgifter eller uppgifter om varuklassificering, kan man för företagen endast statistikföra utrikeshandelns totalvärde för export och import samt uppgifter om bransch. Uppgifterna om externhandeln, dvs. handeln med länder utanför EU, fås från förtullningssystemet.

Exporten av varor statistikförs vid Finlands gräns enligt FOB-värdet ("free on board") och importen av varor statistikförs vid Finlands gräns enligt CIF-värdet ("cost, insurance and freight"). Vid statistikföringen används EG:s näringsgrensklassificering, Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes (NACE 2008). I denna statistik kombineras branscherna under industri, handel och övriga branscher enligt följande:

industri = grupp C: Tillverkning
handel = grupp G: Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar
övriga branscher = övriga grupper (andra än C och G).

I denna statistik har ägartyp (OTY) enligt Statistikcentralens företagsregister kombinerats med grupperna enligt följande:

Privat inhemsk = Privat inhemsk (OTY=1)
Staten eller kommun = Staten (OTY=2), Kommun (OTY=3) och Landskapet Åland (OTY=4)
Utlandsägd = Utlandsägd (OTY=5) och Annan ägartyp (OTY=6 eller blank).

Utlandsägda omfattar företag för vilka ägartypen (OTY) är blank, eftersom dessa främst utgörs av utländska företag.

Det första steget i statistikföringsprocessen innebär att det företagsspecifika statistikmaterialet över externhandeln kombineras med de deklarationsspecifika postnumren, och statistikmaterialet över internhandeln med de postnummer som ingår i adressuppgifterna för Intrastat i Tullens kundregister. De observationer som fattas eller som inte överskrider tröskelvärdet för internhandeln tas ur Skatteförvaltningens moms-material. Sedan sätts materialet över intern- och externhandeln ihop. I nästa fas korrigeras tydligt felaktiga postnummer på driftställesnivå vad beträffar företag vars import- eller exportvärde uppgår till över fem miljoner euro årligen. Slutligen läggs de postnummeruppgifter som fattas till med hjälp av en tabell över företagsadresser som upprätthålls av Tullens statistik, och därefter sätts materialet ihop med Statistikcentralens postnummer-landskap-nyckel. Ur det material som erhålls på detta sätt summeras exporten och importen enligt landskap.

I det sista skedet sammanförs materialet från det föregående skedet med uppgifterna från tabellen med företagsadresser om näringsgrensindelning (TOL) och om ägartyp (OTY) på FO-nummernivå. Sedan summeras exporten och importen enligt TOL och slutligen enligt OTY.